TOVERI
(THE COMRADE)
The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

JOHN VÄLIMÄKI, Editor & Manager

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.
TELEPHONE — Office 365; Editorial Dep't 832.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

PÄIVÄLEHTI UNIONISTEILLE FRISCOSSA.

Seattle Union Record kertoo, että San Franciscon unioiden keskusjärjestö aikoo laajentaa nykyisen viikkolehtensä The Clarionin päivälehdeksi. Laajennuspuuhiin on jo ryhdytty ja luultavasti tulee lehden ensimäinen uutisnumero ilmestymään piakkoin. Friscon unioiden keskushallinto ja lehden johtokunta muodostuu gompersilaisista ja jos he päivälehtensä kanssa menettelevät samalla tavalla kuin viimeisissä kaupungin vaaleissa, ei sillä tule olemaan suurta merkitystä työväenliikkeen edistymisen kannalta katsoen.

KESKITTYMINEN SANOMALEHTIALALLA.

Frank A. Munsey on ostanut New York Heraldin, New York Evening Telegrammin ja Paris Heraldin, Pariisissa, neljän miljoonan dollarin kauppahinnalla. Ennestään on hänellä jo kaksi päivälehteä New Yorkissa ja sen lisäksi omistaa hän useampia aikakausjulkaisuja. Hänen arvellaan edustavan Morganin rahalaitoksia, jotka täten tahtovat saada määräävän tilan New Yorkin sanomalehtiin nähden.

Ennenpitkää ovat kaikki sanomalehdet suoranaisesti trustien omaisuutta. Siihen suuntaan ainakin näyttää kehitys olevan hyvää kyytiä menossa ja painokustannusten tavaton kohoaminen ja kohottaminen keinotekoisesti niiden taholta jotka siinä tarvittavia välineitä hallitsevat, jouduttaa sitä nopeasti. Tullaan siihen ettei sanomalehden kustantaminen kannata enää muille kuin niille joilla on varmat suuret ilmottajat ja varaa korvata tappio muilla tuloilla. Itsenäinen porvarillinen kustantaja saa olla kiitollinen kun pääsee trustien edestä pois edes siten, että voi myydä painokalustonsa joutumatta konkurssiin.

Tämä tekee työväen sanomalehtien syntymisen ja elämisen myöskin tietysti entistäkin vaikeammaksi ja sentähden tämä valtaus trustien taholta tapahtuukin.

VOIKO EUROPA PELASTUA VARARIKOSTA?

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Jan. 19, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Sir George Paish, brittiläinen ekonomisti, tilastotieteilijä ja rahamies, on tullut Yhdysvaltoihin, kehottaakseen pankkiireja ja hallitusta tukemaan hänen suunnitelmaansa 35 biljoonan dollarin lainan kokoamiseksi Europan avustamiseksi. Yhdysvaltain olisi vastattava viittätoista tästä 35 biljoonasta.

Minkälaista takausta on herra Paishilla tarjottavana vastineeksi tästä suuresta luoton laajentamisesta, jota hän haluaa? Ei mitään muuta kuin liittoutuneiden hallitusten papereita. Ja mitä herra paratkoon niillä on arvoa?

Ison Britannian rikkaus on arvioitu 90 biljoonaksi dollariksi, jota vastaan on 40 biljoonan kansallisvelka (44 prosenttia) suurien kunnallisvelkain, teollisuusosakkeiden ja bondien ohella.

Ranskan rikkaus on arvioitu 65 biljoonaksi dollariksi, jota vastaan on 54 prosentin kansallisvelka, suuria kunnallisvelkoja, teollisuusosakkeita, bondeja ja suuri määrä takaamatonta paperirahaa.

Italian rikkaus on laskettu 25 biljoonaksi ja sen on laskettu olevan suhteellisesti samassa asemassa kuin Ranskakin. Japani, jonka kansallisrikkaus on laskettu 28 biljoonaksi, on liittolaisista parhaassa rahallisessa asemassa, mutta kukaan ei voi sanoa miten pitkälle se menee tukeakseen Europan luottoa, josta sillä ei ole mitään voitettavana ja paljon menetettävänä.

Sir George on tullut Yhdysvaltoihin suunnitelmalla painattaa enempi paperia mantereelle, joka on ihan kirjaimellisesti jo matotettuna sillä. Teollisuuslaitos joka menisi mihinkään pankkiin samallaisella tarjouksella ei saisi enää tällaista kolmatta kiinnitystä 10 prosentin korollakaan.

Europa on vararikon partaalla, kuten jokainen aseman tuntija tietää, ja uudet lainat ainoastaan auttavat konkurssipesän suurentumista.

Amerikan suuret rahakeinottelijat parhaimmilla päivillään eivät koskaan pyrkineetkään vesittämään osakkeita niin tavattoman suurella mitalla. Esitys pelkkänä luoton laajentamisena on kerrassaan julkea.

Sitten on toinen huomioon otettava seikka. Mitä takauksia voi sir George antaa siitä, etteivät Ranskan, Italian ja ehkä itse Englannin työläiset jolloinkin läheisessä tulevaisuudessa sytytä suurta kansainvälistä roskavalkeaa, jossa Europan maksulupauspaperit tulisivat olemaan pääpolttoaineena? Ei ole yhtään Amerikan pankkiiria, Kahnista Vanderlippiin saakka, joka on viimeisen vuoden ajalla vieraillut Europassa mainitsematta tästä seikasta hyvin vakavalla naamalla.

Tosiasia on, että on olemassa ainoastaan yksi ehto jolla tuo uutisissa kerrottu suunnitelma voitaisiin toteuttaa — yrityksen kustannukset tileissä voitaisiin asettaa "kapitalistisen palovakuutuksen" menoerän alle ja suunnitelma hyväksyä viimeisenä epätoivoisena bolshevismin levenemisyrityksen ehkäisemiskeinona.

Ennen kuin Amerikan rahamaailman johtajat päättävät ottaa tämän kannan ja antavat sen laajan luoton, mitä sir George pyytää, olisi heidän hengessään tehtävä katsaus niihin suuriin summiin, mitä on annettu liittolaisten puolelta Koltshak-Denikin ja Co:lle, bolshevismin musertajille, ja sitten kääntyen viimeisiin uutisiin tulisi heidän huomata, millä kiireellä Denikine jättää varastonsa punaselle armeijalle ja pyyhkäsee meren rantaa kohden. — Scott Nearing.

OSUUSTOIMINTA AUTTOI.

Ranskan sosialistiset lehdet ovat julkasseet historian erään Pavillion-Sous-Bois nimisen sosialistisen kaupupngin elämästä sodan ajalla. Kaupungissa on noin 10,000 asukasta ja suurin osa niistä on sosialisteja tai sosialismille myötätuntoista väkeä. Kun sota puhkesi ja kaikki elintarpeet alkoivat kallistua, ryhtyi tämä kaupunki perustamaan osuustoimintaliikkeitä kaikkien elintarpeiden välittämiseksi ja tuottamiseksikin. Ensiksi perustettiin maitorengas, joka tuotti maidon maalta kaupunkiin ja lopulta hankki suuren määrän omia lehmiäkin. Karjantuotteita oli näinollen kaupungilla aina saatavissa verrattain kohtuullisilla hinnoilla. Samaten meneteltiin muiden ruokatarpeiden suhteen. Kaikki tuotettiin osuusliikkeiden välityksellä ja helpommin tuotettavia ruokatavaroita, kuten perunoita ja muita juurikasveja alettiin tuottaa osuusliikkeiden kautta. Nämä tavarat myöskin valmistettiin ruuaksi ja myytiin kuluttajille kaupungin osuusravintolain ja keittiöiden kautta. Ne maat mitä asukkailla oli ja mitä he saivat viljeltäväkseen, viljeltiin yhdessä hyvillä tuloksilla ja kaupungin ainoa suurempi tehdas, jossa sodan ajalla valmistettiin sotilasuniformuja, työskenteli osuustoimintaperiaatteilla. Siinä oli työssä noin 700 henkilöä.

Seurauksena kaikesta tästä oli että kaupunki ei nähnyt yhtään puutteen päivää koko sodan ajalla, osuusliikkeiden yleiset tulot, senjälkeen kuin kaikki osuudet on jaettu, ovat olleet niin suuret että jälelle jääneellä summalla on rakennettu uusi komea kaupupngintalo, joka on kaikille avoinna, ja asukkaat ilmottavat voiton ylpeydellä, että he eivät ole senttiäkään kenellekään velkaa. He ovat vaurastuneet sillä ajalla kun muu osa maasta on ollut sotasaalistajain uhrina.

NYT KAI SOKERIN PUUTE POISTUU.

Lännelläkin on ollut sokerin puutetta, vaikka tosin vähemmässä määrin kuin idässä. Palasokeria ainakaan ei ole tahtonut viime aikoina löytyä mistään. Mutta nyt ilmotetaan, että sokerin puute tulee poistumaan ainakin toistaiseksi. Sokerin hinta nähkääs tulee kohoamaan ehkä 20 senttiin pauna. Seattlessa se viime viikon lopulla kohosi jo 18½ senttiin ja kaksi Friscossa olevaa sokeritehdasta, jotka länsirannikon sokerin valmistavat, valittavat kovasti Cuban hintain suuruutta, mikä on samaa kuin sanoa, että hintaa on täälläkin vielä korotettava. Yleensä pidetäänkin varmana, että se 20 senttiin nousee ennenkin sokeritrusti on tyydytetty.

Sokeritrusti valittaa sokerin hinnan kohoamista Cubassa. Mistähän sekin kohotus aiheutuu? Asiantuntijat sanovat, että sokeritrusti omistaa kaikki laitokset sielläkin aina kasvatuspelloista lähtien. Se nostaa mielivaltaisesti hintoja siellä vaan, antaakseen laitoksilleen täällä tilaisuuden lykätä syy jonnekin ulommaksi. Tuottokustannusten nouseminen ei ainakaan aiheuta sokerin hinnan kohoamista, sillä äskettäin ilmeni, että sokeriviljelyksillä työskentelevä japanilainen työväki saa yhä saman palkan kuin kolme vuotta sitten. Nyt he tahtoisivat sen korotettavaksi $1.75 päivä miehille ja dollariin naisille. Ei siis palkkain suuruus vielä tämänkään korotuksen jälkeen pitäisi aiheuttaa Cuban sokerin hinnan kohoamista, sillä silloin kun nykyiset palkat asetettiin, myötiin siellä sokeri kolmatta osaa vähemmällä kuin nyt, ennen viimeistä ylennystä.

Mutta sokeritrusti on valitellut että hallitus ei ole antanut sille oikeutta korottaa hintoja tarpeen mukaisesti sodan ajalla. Se on kyllä riistänyt enempi kuin sen kymmenen prosenttia, mitä pidettiin kaikkien pohjavoittona, mutta kun kaikki on kallistunut kaksinkertaisesti ja yhä nousee, niin miksi ei sokeri myös, jonka valmistuslaitoksista kaksi kolmattaosaa on yhden trustin alla.

Sokeripula tietysti nyt poistuu vaan siihen asti kun hintaa taas täytyy ruveta kohottamaan 25 tai 30 senttiin.

Suomen sos.-dem. puoluekokous

(Sosialidemokraatin referaattia)

Valiokunnan mielestä olisi kuitenkin tavoteltava keskitetä raskaamman ja tieteellisemmän kuukauslehden ja kevyemmän viikkolehden väliliä ja ehdottaa valiokunta sentakia kahdesti kuukaudessa ilmestyvää "Sosialidemokraattinen Aikakauslehti"-nimistä aikakauslehteä, saman kokoisia kuin vuosina 1906—08 ilmestynyt "Sosialistinen Aikakauslehti".

Myötäliitetystä kustannusarviosta päättäen, missä on otaksuttu vain 6,000 kappaleen painosta ja 16 sivun kokoa ja jossa, siitä huolimatta, että kustannukset valiokunnan mielestä ovat jotensakin korkeiksi lasketut, nettovoitto tulisi olemaan 14,000 markkaa, näyttää todennäköiseltä että aikakauslehteä voitaisiin toisinaan, ehkä joka toista numeroa julkaista 24 sivuisena. On näet otaksuttavaa, että lehden levikki tulee olemaan melkoista suurempi kuin 6,000 kappaletta.

Mitä ehdotetun aikakauslehden ohjelmaan tulee, on valiokunta ollut sitä mieltä, että päähuomio olisi kiinnitettävä sosialidemokraattiseen menettelytapaan ja teoriaan, etenkin itse sosialisoimiskysymykseen, mikä nyt on astunut päiväjärjestykseen. Erittäin tärkeätä on myös teoreettisen ja käytännöllisen sosialidemokraattisen kunnallispolitiikan ja muitten kysymysten selostaminen, sitä tärkeämpää koska puolueemme on saavuttanut ehdottoman enemmistön useiden kuntien valtuustoissa ja siis on yksin edesvastuussa niitten hallinnosta. Sitäpaitsi olisi aikakauslehden seurattava työväen sivistyspyrintöjä ja annettava yleiskatsauksia tärkeimmistä kotimaisista ja ulkomaisista tapahtumista, etupäässä tietysti työväen asiata koskevista. Raittiuskysymyksiä voitaisiin ottaa keskustelun alaisiksi, mikäli ne ovat kunnallispoliittisten kysymysten yhteydessä. Sitä vastoin ei valiokunta ole katsonut tarpeelliseksi, että ammatillisella ja osuustoiminnallisella ja urheilun alalla esiintyviä kysymyksiä aikakauslehdessä keskusteltaisiin, koska niitä varten jo ilmestyy erikoislehtiä.

Mitä koskee Laukaan Tarvaalan työväenyhdistyksen ehdotusta "Lakiasioita selittävästä kuukausilehdestä", ei valiokunta ole voinut sitä puoltaa, mutta on ollut sitä mieltä, että Sos.-dem. Aikakauslehdessä olisi selostettava työväelle tärkeiden lakien sisältöä. Mitään varsinaista kyselyosastoa lakiasioita varten valiokunnan mielestä ei näin pieni lehti kuitenkaan voisi järjestää.

Sos.-dem. Aikakauslehti ei saisi olla mikään polemiikkilehti, mikä tietenkään ei estäisi sitä, että siinä eri suuntia asiallisesti arvosteltaisiin sosialidemokraattiselta näkökannalta.

Ylläolevan perusteella esittää valiokunta,

että Puoluekokous velvottaisi puoluetoimikunnan ryhtymään 1920 vuoden alusta julkaisemaan "Sosialidemokraattinen Aikakauslehti"-nimistä, kahdesti kuussa ilmestyvää aikakauslehteä pääasiassa yllämainittuja näkökohtia silmälläpitäen.

K. Luodon puolueesta erottaminen.

(Menettelytapavaliokunnan mietintö n:o 7.)

Puoluekokouksessa on puoluesihteeri T. Tainio esittänyt vaatimuksen, että "Savon Kansan" päätoimittaja K. Luoto erotettaisiin puolueesta hänen puoluetta vahingoittavan toimintansa vuoksi. Puoluekokous on lähettänyt tämän asian Menettelytapavaliokunnan valmisteltavaksi. Asiaa käsiteltyään ja tutustuttuaan asiassa esitettyyn ainehistoon Valiokunta saa esittää seuraavaa:

K. Luodon toiminta "Savon Kansan" päätoimittajana.

Perehtyäkseen tähän puoleen K. Luodon toiminnassa on valiokunta tutustunut "Savon Kansan" numeroihin viime heinäkuun alusta alkaen, jota vastoin aikaisemmat numerot on sivuutettu. Tällöin on valiokunta havainnut, että lehti on järjestelmällisesti sisältänyt kirjotuksia, joiden ei voi katsoa olevan sosialidemokraattisia, vaan jotka ajavat sosialidemokratian tuomitsemia menettelytapoja. Kun on mahdotonta saattaa puoluekokouksen tietoon kaikkea mitä lehdessä pitkin matkaa on kirjotettu, on Valiokunta tämän mietinnön liitteeseen ottanut otteita neljästä lehden suunnalle tunnusmerkillisestä kirjotuksesta.

Näistä kirjotuksista selviää, että lehti halveksuu "saksalaista sosialidemokraattista yhteiskuntaoppia", hylkää siis Marxin, Engelsin ja Kautskyn esittämät teoriat ja menettelytavat. Se katsoo sosialidemokratian jo aikansa eläneeksi ja olevan korvattava uudella opilla, jota se kutsuu sosialismiksi, mutta joka ei ole muuta kuin uusaikaista venäläistä kommunismia. Sosialidemokratia on sen mielestä reformismia, porvarillisuutta, joka ajaa vain porvarillisia uudistuksia, ei mitään muuta. Sosialidemokratialla ja sosialismilla ei lehden mukaan ole mitään tekemistä toistensa kanssa, niin kuin ilmeistä onkin, jos käsittää sosialismin siinä mielessä kuin lehti sen tekee. Tämän vuoksi lehti ajaakin puolueen kahtia, jopa kolmeenkin osaan jakaantumista.

Suhtautumisessaan puoluejärjestöihin, osottaa lehti niiden rajatonta halveksumista. Yhteinen puoluejohto on vain "helsinkiläistä diktatuuria". Oman piirijärjestön päätökset ovat tyhjää ilmaa, jota ei edes lehden palstoilla selosteta. Lehti harrastaa "itsemääräämisoikeutta kaikkialla ja ennen kaikkea työväen omassa keskuudessa". Se "ei tunnusta mitään muuta valtaa eikä kontrollia yläpuolellaan kuin lehteä lukevan ja kannattavan työväestön toivomukset."

Lehti ei ole siis sosialidemokraattinen sisällöltään eikä hengeltään. Se ei myöskään tunnusta puoluekuria, vaan harrastaa anarkiaa tässä suhteessa. Tämmöinen lehti ei voi olla Suomen sosialidemokraattisen puolueen äänenkannattaja eikä se ole sitä edes yrittänytkään.

Lehden päätoimittajana on K. Luoto vastuunalainen lehdessä julaistuista kirjotuksista, vaikkakaan ne eivät ehkä kaikki olisi hänen laatimiaan. Syytökset lehden sisältöä vastaan ovat siis samalla syytöksiä sen päätoimittajaa vastaan. On selvää, ettei tämmöinen henkilö voi kuulua sosialidemokraattiseen puolueeseen.

K. Luodon entisyys.

Edelläoleva on jo riittävä osottamaan, ettei K. Luodon paikka ole sosialidemokraattisessa puolueessa. Tämän lisäksi on syytä muistuttaa mieliin eräitä K. Luodon aikaisemmassa toiminnassa sattuneita tapahtumia, jotka osottavat, ettei hän persanallisilta ominaisuuksiltaankaan ole henkilö, joka voisi nauttia arvonantoa.

Tässä suhteessa on valiokunta saanut seuraavia tietoja:

Vuosina 1906—7 näytteli Luoto suurta osaa punakaartien toiminnassa. Kun silloisen puoluetoimikunnan toimesta ryhdyttiin tarkastamaan punakaartin tilejä, havaittiin että niissä oli yli kymmenen tuhannen markan vajaus, joka selitettiin Luodon syyksi. Puoluetoimikunta silloin esitti punakaartille vaatimuksen, että Luoto on erotettava punakaartista, mikä tapahtuikin. Tämän jälkeen ryhtyi Luoto perustelemaan ympäri maata erinäisiä rosvokoplia, joiden tarkotuksena ilmotettiin olevan edistää vallankumousta, mutta joiden tehtävänä oli hankkia rahallisia etuja. Tässä tarkotuksessa lähetettiin Luodon ja eräiden hänen läheisimpiensä toimesta kiertokirjeitä, joissa kehoitettiin muodostamaan 10-henkisiä järjestöjä, joiden piti hankkia käsiinsä rahoja, aseita jne. Tämmöisiä joukkueita muodostuikin useampia ja suuri määrä ryöstöjä suoritettiin niiden toimesta 1906 ja 1907. Näistä ryöstöistä saadut varat käytettiin näiden koplien omaksi hyväksi ylelliseen elämään.

Tämä antoi aihetta silloiselle puoluetoimikunnalle käydä kovin käsiin asiaan käsiksi. Se ryhtyi taisteluun näitä rosvokoplia vastaan, varottaen antamissaan julistuksissa niiden toiminnasta. Tällöin kertyi m. m. Luotoa vastaan suuri todistusainehisto. Kotkan puoluekokous hyväksyi asiassa puoluetoimikunnan menettelyn.

Näiden tapahtumien johdosta siirtyi Luoto ulkomaille, oleskellen senjälkeen Saksassa, Sveitsissä ja Ranskassa.

Mailmansodan aikana on Luodolla ollut sangen kirjava toiminta. Heti sodan alettua palkkautui hän vuonna 1914 Favorin-nimisenä Saksan meristaapin palvelukseen vakoojaksi Suomea varten. Tässä ominaisuudessaan hän matkusteli eri kertoja Suomessa erikoistehtävissä. Tällöin hän joutui 17 päivänä joulukuuta 1914 Raumalla santarmiston käsiin epäiltynä saksalaisena vakoojana. Santarmiston toimittamassa kuulustelussa ilmotti hän olevansa kauppamatkustajan tehtävissä. Hänet vapautettiin sen jälkeen kun hän oli antautunut venäläisen santarmiston vakoojaksi ja ottanut tehtäväkseen lähteä Saksaan sen asioilla. Tästä saivat ulkomailla oleskelevat suomalaiset tiedon ja varottivat Saksan meristaapia hänen suhteensa. Tästä varotuksesta huolimatta hänet kuitenkin vielä lähetettiin Suomeen semmoisissa asioissa, joihin hän molempien sotaakäyvien valtojen vakoojona hyvin soveltui. Takaisin tultuaan hänet vangittiin ja suljettiin Moabitin vankilaan Berliinissä, mistä hän kirjotteli suurelle yleisesikunnalle vapautuspyyntöjä, lupautuen vapaaksi päästessään vapauttaa Saksan armeijan siitä häpeästä ja liasta, jonka muut suomalaiset olivat siihen mukanaan tuoneet. Hänet vapautettiin kuitenkin vasta sodan päätyttyä.

Tämän jälkeen Luoto palasi kotimaahan käyden ensitöikseen Helsingin etsivässä osastossa etsimässä suojaa, jotta häntä ei vangittaisi punakaartilaisena ja vakuuttaen, ettei hän hyväksynyt täällä toimeenpantua kapinaa. Saavuttaakseen luottamusta piti hän esitelmän Ylioppilastalolla, tuomiten siinä ankarasti kapinan ja kehuen "valkosuuttaan".

Luodon ansioluetteloon on vielä lisättävä, että hän erinäisiä kertoja on joutunut tuomioistuinten kanssa tekemisiin epäilyttävistä asioista.

Vuosina 1897—98 oli Luoto, jonka nimi silloin oli Kaunikki, Helsingin raastuvanoikeudessa syytteessä osallisuudesta lapsenmurhaan ja tuomittiin siitä 3 kuukauden vankeusrangaistukseen. Tämän jälkeen hän muutti nimensä.

Vuonna 1907 teki eräs nais-kirjapainotyöläinen itsemurhan Luodon viettelemänä. Tästä oli Luoto syytteessä.

Vuosina 1906—07 oli vireillä useita oikeusjuttuja Luotoa vastaan murhasta y. m. Muista hänen onnistui todistusten puutteessa vapautua, paitsi että hänet senaatin päätöksellä v. 1909 tuomittiin 4 kuukauden 10 päivän vankeusrangaistukseen vaikean ruumiinvamman tuottamisesta.

Edelläoleva ansioluettelo osoittaa, että Kaarlo Luoto on kansainvälinen lurjus, joka ei ansaitse luottamusta kunniallisten ihmisten keskuudessa kaikkein vähimmän sosialidemokraattisessa työväenliikkeessä.

Edelläolevan perusteella valiokunta ehdottaa puoluekokouksen päätettäväksi,

että "Savon Kansan" päätoimittaja K. Luoto erotettaisiin puolueesta hänen tässä ominaisuudessaan harjottamansa puoluetta vahingoittavan toimintansa vuoksi.

Asiaa valiokuntaan lähetettäessä kiinnitettiin keskustelussa huomiota myöskin siihen, että puoluesihteeri Tainio on suositellut Luotoa Kuopioon sanomalehden toimittajaksi, sekä ettei puoluetoimikunta ole erottanut näin erikoisia ansioita kerännyttä henkilöä puolueesta tai ainakin vaatinut häntä poistettavaksi puoluekokouksen osanottajien luettelosta.

Asian yksityiskohtiin perehdyttyään Valiokunta ei voi olla toteamatta, että Tainio, joka suosituksen antaessaan ei tosin vielä ollut puoluesihteerin toimessa, on menetellyt harkitsemattomasti puoltaessaan Luotoa työväenlehden toimittajaksi.

Puoluetoimikuntaan nähden olisi ollut suotavaa, että se olisi osottanut päättäväisempää esiintymistä Luotoa vastaan, ryhtymällä jo aikaisemmin toimenpiteisiin saadakseen hänet erotetuksi, vaikkakaan se ei puoluesääntöjen mukaan ole itse oikeutettu ketään puolueesta erottamaan, sekä estääkseen häntä ottamasta osaa tähän puoluekokoukseen, jonka hän läsnäolollaan on häväissyt. Vastaisuuteen nähden on toivottavaa, etteitämmöinen enää voisi tulla kysymykseen.

Järjestömme asioita

PÖYTÄKIRJA

tehty S. S. Järjestön toimeenpanevan komitean kokouksesta 16 p. marraskuuta 1919.

Kokouksessa olivat läsnä kaikki komitean jäsenet. Puhetta johti Tuhkanen, kirjurina toimi allekirjottanut.

F. A. Mäki toisena pöytäkirjan tarkastajana ilmotti että hän ei ole voinut hyväksyä viimeisen kokouksen pöytäkirjaa sellaisenaan, vaan on hän pidättänyt sitä luonaan kuukauden ajan ja vaati siihen tehtäväksi muutoksia.

Ensimäinen kohta, joka Mäen käsityksen mukaan ei ollut kokouksen mukainen oli pykälä jossa sihteeri raporteerasi Minnesotan sosialistipuolueen valtiokonventsionin menoa, jossa konventsionissa hän oli ollut kansallistoimeenpanevan komitean asioilla. Lopuksi sanottiin että raportin suhteen ei ollut mitään muistuttamista. Mäki väitti että tästä ei olisi tarvinnut mainita pöytäkirjassa koska sihteeri ei ole ollut järjestön toimeenpanevan komitean asioilla siellä.

Kokous katsoi kohdan viimeisen kokouksen mukaiseksi.

Toisena pöytäkirjan puutteellisuutena ilmotti Mäki että sieltä on jätetty mainitsematta se toimeenpanevan komitean kehotus, jolla se velvotti osastoja ostamaan osakkeita ja antamaan avustusta Toverille.

Tämä kohta liitetään nyt tämän kokouksen pöytäkirjaan ja pöytäkirja hyväksyttiin tällä korjauksella.

F. A. Mäki vaati eroa pöytäkirjan tarkastajan toimesta. Komitea velvotti hänet toimimaan vuoden loppuun.

Sihteeri raportteerasi edustajakokouksen menosta ja päätöksistä seuraavaa:

1. Toimeenpaneva komitea valitaan tulevaisuudessa Chicagon, Waukeganin, DeKalbin, Milwaukeen, Kenoshan ja Racinen osastoista. Osastot ehdottavat ja valinta tehdään edustajakokouksessa.
2. Edustajakokouksisa valitaan puolueneuvosto seuraavasti: kaksi jäsentä itä-, kaksi jäsentä keski- ja yksi jäsen länsipiiristä. Neuvosto ei kokoonnu, vaan toimittaa ja päättää asiat kirjeenvaihdolla.
3. Sihteerin toiminta yhdistetään rahastonhoitajan toimen kanssa ja sihteerin valinta toimitetaan edustajakokouksessa osastojen tekemistä ehdokkaista.
4. Järjestön palvelukseen otetaan järjestämistyön johtaja huolehtimaan valistus- ja järjestämistyöstä.
5. Edustajakokouksia pidetään joka vuosi.
6. Kaikki piiri- ja alueverot peritään tulevaisuudessa keskusviraston kautta.
7. Miljoonanmarkan rahasto luovutetaan Suomen vasemmistopuolueelle.
8. Piirijärjestöt lakkautetaan. Tämä vielä alistetaan yleisäänestyksellä hyväksyttäväksi.
9. Velvotettiin t. p. komitea toimimaan osastojen omaisuuden turvaamiseksi.
10. Aini Tuomis-rahaston periminen jätettiin sillensä.
11. Canadan veljesjärjestön avustamiseksi päätettiin että järjestön osastojen on pidettävä iltamat mainitun järjestön kunniavelan, Työkansan toverilainojen maksamiseksi.
12. Agitatsionityössä päätettiin kehittää puhujainharjotusrenkaitten työskentelyä edelleenkin; toimeenpanna agitaattorikurssit vuosittain kussakin piirissä; pitää järjestön palveluksessa niin monta järjestäjää kuin varat kulloinkin myöten antavat; lasten opetukseksi on hankittava havainnollisia oppivälineitä.
13. Toverin avustamiseksi luovutettiin järjestön luento- y. m. rahastoista $5,000.00 ja velvotettiin järjestön osastot maksamaan tämän rahan takaisin järjestön keskusvirastoon mahdollisimman pian.
14. Velvotettiin t. p. komitea keräämään tarkan tilaston järjestön osastoista jokaisen vuoden edustajakokoukselle.
15. Edustajakokous kesti kaikkiaan 10 päivää ja maksoi kaikkiaan $6,040.19.

Aini Tuomis-rahaston perimiseksi valittu komitea vauautettiin toimestaan.

Canadan veljesjärjestön avustamiseksi velvotettiin sihteeri kiertokirjeellä kehottamaan osastoja pitämään iltamat sanotun järjestön avustamiseksi.

Velvotettiin sihteeri hankkimaan jäsennyksiä puhujainharjotusrenkaille. Samalla velvotettiin pikakomitea yhdessä sihteerin kanssa tarkastamaan jäsennykset ennenkuin ne lähetetään osastoille.

Päätettiin julistaa kahden järjestäjän toimi avoimeksi. Hakemusaika päättyy jouluk. 27 päivään mennessä.

Edustajakokouksen puheenjohtajat ja kirjurit olivat jättäneet toimeenpanevalle komitealle laskun kahden dollarin lisäpalkkion myöntämisestä kokouspäiviltä. Edustajakokouksessa velvotettiin toimeenpaneva komitea sopimaan lisäpalkkion myöntämisestä kokouksen virkailijoille. Toimeenpaneva komitea käsittää että kokouksen virkailijoita ovat ei ainoastaan puheenjohtajat ja kirjurit, vaan myöskin komiteoitten jäsenet, joten lisäpalkkion myöntäminen kaikille tulisi liian kalliiksi. 4 äänellä 1 vastaan päätettiin että ei makseta ollenkaan lisäkorvausta. Bowers halusi merkittäväksi pöytäkirjaan että hän kannatti yhden dollarin lisäkorvauksen maksamista.

Päätettiin että edustajakokouksen päätöksestä piirikomiteain poistamisesta ja järjestön itsenäisyyskysymyksestä on äänestysliput heti lähetettävä osastoille. Samoin päätettiin että molemmat sekä enemmistön että vähemmistön raportti asetetaan vierekkäin äänestyslistoille ja jokaiselle jäsenelle annetaan tilaisuus äänestää myöten tai vastaan molemmista raporteista, tai vastaan molempia raportteja.

Koska edustajakokouksessa jätettiin toimeenpanevan komitean huoleksi laatia säännöt järjestön näyttämöliitolle ja muutenkin huolehtia siitä päätti toimeenpaneva komitea että näyttämöliiton arvostelijoita ei vastaisuudessa valita yleisäänestyksellä kuten ennemmin on tehty, vaan nimittää ne toimeenpaneva komitea suorastaan.

Luettiin näyttämöliiton johtokunnan pöytäkirjat kahdesta viime kokouksesta. Eivät antaneet aihetta mihinkään toimenpiteisiin.

Edustajakokouksen pöytäkirjan painattamisen suhteen päätettiin tiedustella osastoilta kuinka paljon ne ottavat mainittua pöytäkirjaa ja näitten ennakkotilausten mukaan arvioidaan painoksen suuruus. Kirja painetaan pehmeisiin kansiin ja myydään ulos kustannushinnoilla. Painatustyö tehdään Työmiehessä.

Viime kokouksessa päätetyn Toverille $500.00 lainan johdosta päätettiin että koska edustajakokous luovutti Toverille $5,000.00, niin lainaa ei tätä nykyä enää voida antaa.

Koska edustajakokouksessa velvotettiin toimeenpaneva komitea ryhtymään laajaperäisiin töihin luento- ja puhumistyön järjestämiseksi, ja koska edustajakokous lainasi luennoitsijarahaston ja vielä mustakin rahastoista Toverille ja velvotti osastot maksamaan tämän rahaston keskusvirastolle takaisin mahdollisimman pian, päätettiin että jokaiselle osastolle jäsenlukunsa perusteella jaetaan suoritettava osa tästä viidestä tuhannesta dollarista. Osastot sitten itse saavat päättää miten ne tulevat hankkimaan tuon rahan. Velvotettiin sihteeri jakamaan mainitut osuudet ja ilmottamaan sitä kiertokirjeellä osastoille.

Valittiin järjestön luennoitsijaksi länsipiirin kursseille tov. Elis Sulkanen.

Edustajakokouksen päätöksen mukaan päätettiin lähettää miljoonanmarkan rahastosta Suomen tiedonantotoimistolle $5,000 poliittisten pakolaisten avustamiseksi.

Päätettiin että lähetetään kaikille puoluelhtien toimituksille ja johtokunnille edustajakokouksen sanomalehtien kontrollia koskevat päätökset ja velvoitetaan niitä noudattamaan päätöksiä tarkalleen. Samalla valittiin Bowers ja Laurila Työmiehen; Halme ja Tuhkanen Raivaajan; Mäki ja Törnqvist Toverin ja Emmi Hyttinen Toverittaren toimituskirjotusten seuraajiksi. Heidän on raporteerattava lehtien kirjotustavasta säännöllisesti toimeenpanevan komitean kokouksissa.

Päätettiin ilmottaa järjestömme jäsenistölle että kaikilla järjestömme osastoilla, niilläkin jotka kansallis järjestössä tapahtuneen suuntahajaannuksen aikana ovat joutuneet eroon puolueesta ja sen kautta järjestöstä on oikeus ottaa osaa niihin yleisäänestyksiin jotka tehdään komiteain poistamisesta ja enemmistön ja vähemmistön raportista.

Luettiin kirje Wyomingin valtiokomitealta, koskeva sanotun valtion sosialistipuolueen toimintaa. Päätettiin kirjottaa kansallisvirastoon mainitun asian johdosta.

Päätettiin ilmottaa Wyomingin valtiokomitealle että valvoa entisen Cumberlandin S. S. Osasto omaisuuden säilyttämisestä niin kuin katsovat asiallemme edullisimmaksi.

Päätettiin myydä S. S. Järjestön veromerkkejä Detroitin, Mich., s. s. osastolle.

Velvotettiin sihteeri tiedustelemaan uudemman kerran Työmiehestä onko siellä alettu Venäjän Sovietti hallituksen ja Bucharinin kirjotussarjan painatustyöt.

Fitchburgista tiedusteltiin josko keskusvirastossa on painettuna lentolehtiseksi Sosialistipuolueen kansalliskonventsionissa hyväksyttyä manifestia. Kun sellaista ei ole, ehdotettiin että niitä painetaan joku määrä. Asiasta keskusteltua päätettiin että koska mainittua manifestia on juuri osastoille levitetty kansalliskonventsionin päätöksiä sisältävänä kirjasena ja muutenkin se on julkaistu lehdissämme heti kansalliskonventsionin jälkeen, niin ei tällä kertaa katsota tarpeelliseksi julkaista sitä erikoisena lentolehtisenä. Päätöksen johdosta halusi Bowers liittää pöytäkirjaan seuraavan vastalauseen:

"Koska S. S. Järjestö on vielä Amerikan sosialistipuolueeseen kuuluva orgaani ja niin ollen me olemme velvolliset tekemään järjestömme jäsenistölle selväksi ja tiettäväksi niitä julistuksia ja sosialistipuolueen hyväksymää manifestia ja koska S. S. Järjestön toimeenpanevan komitean enemmistö kieltäytyy painattamasta kansallispuolueen kanventsionin hyväksymää julistusta puolueen toiminnasta, niin moista menettelyä vastaan vaatii allekirjottanut vastalauseensa merkittäväksi pöytäkirjaan.—Wm. Bowers".

Velvotettiin kirjuri valvomaan että puoluelehdet julkaisevat kaikki sosialistipuolueen toimeenpanevan komitean julistukset ja päätökset.

Sihteeri vaati palkankorotusta, tai lisäpalkkiota päälle siitä mitä kansallisvirasto maksaa, koska edustaja kokouksessa lisäpalkkion maksaminen jätettiin toimeenpanevan komitean tehtäväksi. Päätettiin maksaa sihteerille niinpaljon lisäkorvausta että hänen viikkopalkkansa tulee olemaan $35. Samalla korotettiin sihteerin apulaisen palkka $23 viikolta.

Kokous lopetettiin. Kokouksen puolesta,

HENRY ASKELI, kirjuri.

Hyväksytty S. S. Järjestön toimeenpanevan komitean kokouksessa tammikuun 11 p. 1920.

JOKU SANA CALIFORNIAN TOVEREIDEN PAHEKSUMISLAUSEIDEN JOHDOSTA.

Niiden Californian tovereiden paheksumisien johdosta, joita olen saanut vastaan ottaa ja julkisuudessakin, esim. Eurekasta, on paheksuttu että miksi en tuliut, kuten lupasin, puhumamatkalle sinne, vaan annoin Berkeleyn osaston sähkösanoman ja Toverin toimituksen vetoumukset valtiokomitealle vaikuttaa niin paljon että peruutin matkani. Sen lisäksi mitä jo ilmotin syyksi matkani peruuttamiseen tulkoon vielä sanotuksi tämä: Se seikka että puolustin järjestömme itsenäisyyttä ja että minä hyväksyn kommunismin aatteet, ne aatteet jotka yleensä tunnetaan marxilaisina oppeina työväenluokan päämäärästä, sovitettuna nämä opit elettävään elämään, antoi aiheen Toverin toimitukselle nostaa juttu että minä tahdon kulettaa järjestömme Kommunistiseen Työväenpuolueeseen. Sitte ilmotti Berkeleyn osasto huomanneensa että minä kannatan kommunismia ja olen sentähden sopimaton puhujaksi sinne.

Kyllä minä tunsin Californian työläisten enemmistön mielipiteen. He eivät ole enemmistöllä oikeistolaiset. He hyväksyvät selvät marxilaiset opit oikeiksi, eivätkä pelkää vaikka niitä selosteltaisikin oikein. Mutta ennestään oli niin hyvin tunnettua myöskin se minkälaiseksi puhujan työ tulee silloin kun sen alueen lehti missä puhuja liikkuu, tekee kaikkensa ennakkoluulon kylvämiseksi toverijoukkoon puhujaa kohtaan ja kun siinä on jo onnistunut niin pitkälle että jokukaan osa toverijoukosta alkaa agiteerata puhujan työtä vastaan, muuttuu valistustyö silloin kaikeksi muuksi vaan ei joukkojen kokoamiseksi eikä kehittämiseksi. Kun yhdet syytökset tulevat kumotuiksi, niin kyllä syyttelijät aina toisia löytää. Olisi alettu tietysti puhua leipäpaikan perässä juoksemisesta ja vaikka vallan mistä. Siksipä valtiokomiteallenne ja teille, toverit, sanoinkin että kun nämä asiat selvenevät voin saapua valtioonne, jos niin haluatte. Nyt jo lienee selvinnyt se että en ole tahtonut hajottaa järjestöämme enkä kulettaa sitä Kommunistiseen Työväenpuolueeseen, jota käytettiin aseena puhumamatkani ehkäisemiseksi. Leo Leino.

Seattle, Wash.

Stoalainen. Kuten muinaiset stoalaiset, jotka eivät odotelleet köyhäksi tai kipeäksi tuloa ennenkun voipi hyvästit sanoa tälle mailmalle, Henry A. Highriter, 64 vanha insinööri, päätti päivänsä Barker hotellissa, ampumalla kuulan läpi päänsä. Jälkeenjättämässään selostuksessa sanoo tämä tyyni filosoofi ei olevansa hullu eikä rakastunut, ei puutteessa eikä kipeänä, eikä sairastaneensa päivääkään elämässään, mutta on alkanut huomata että mäen nousu alkaa käydä vaivaloiseksi, joka on merkki että vanhuus saapuu, vaikka hän on koettanut sen tuloa estää vointinsa mukaan ja siksi hän katsoo olevan viisainta jo jättää tämä mailma nuorempain elettäväksi.

Määräykset ruumiinsa polttamiseksi sekä pankkiosotuksen hautaantoimittajalle postitti jo ennen tekoaan, samoin lähetti ystävilleen kutsukortit hautajaisiinsa. Muutamat kuolevat liian varhain muutamat kuolevat liian myöhään. Outona kuuluu oppi: lähde oikeaan aikaan, mutta ken tämän opin on ymmärtänyt, hän näkyy sen ajan voivan hyvin valita.

Jo löytyi raja kuka on bolsheviki, kuka ei. Olin tässä kerran erään suuren miehen konttorissa, jossa tehtäväkseni annettiin vetää rajat ihmisille ja bolshevikeille. No, en sitä